

nje. Pokazala sta, da nekaj znata. Ko je bil s tem spored proslave izčrpan, se je predsednik v toplih besedah zahvalil vsem, ki so k proslavi kaj pripomogli: č. g. slavnostnemu govorniku in Prosvetni zvezi, ki ga je poslala, vsem deklamatorjem in pevcem, vsem članom, ki so vneto pomagali pri preurejevanju dvorane in članicam-družbenkam, ki so se veliko trudile tako za okrašenje dvorane kakor tudi slavaloka, na katerem je blestel napis: »Dvajsetletnica prosvete — jubilej mladine vneta.« Ni pa tudi pozabil prvega odbora pred 20 leti in vseh odbornikov in članov v teh letih, posebno najdelavnejših: Jožefa Sedovnik, Ivana in Karla Gradišnik, ki jih je društvo izvolilo za svoje častne člane. — Z velikimi žrtvami je ognjišče postavljeno, ogenj na njem naj vedno gori in razsvetljuje duševno temo zmot ter ogrevaj mrzla srca. Vse farne organizacije se vneto poslužujejo Slomškove dvorane, da bo glavica, v njej naložena, prinesla obilnih obresti vsem! Slomškov duh pa vlada v njej, da bo nad njo vedno božji blagoslov!

Sovjetsko šolstvo.

Nekdo se je izrazil, da so boljševiki na Ruskem glede šolstva daleč pred nami. Dotičnik pa seveda razmer gotovo ni nič poznal, marveč se je tako izrazil le iz simpatije do komunistov.

Kakor povsodi, so boljševiki tudi v šolo upeljali svojo metodo. V posameznih razredih so učenci, oziroma dijaki ustanovili svoje dijaške svete. Toda v 15 letih so ti sveti zrastle boljševikom čez glavo. V šolah ni bilo reda in še manj napredka. Marsikje so učenci ustražovali učitelje. Njihovi sveti so določali, kaj mora učitelj učiti. Razuzdanost sovjetske mladine je prišla tako daleč, da je v neki šoli svet učencev na smrt obsodil učitelja, ker je ta javno pokaral predsednika sveta učencev. V Harkovu se je zgodil ta-le slučaj! Dijak Molov se je zaljubil v neko dijakinjo, ki je pa bila zaljubljena v mladenega učitelja. Stvar je prišla pred svet

dijakov in ta je sklenil izgnati iz šole dotičnega učitelja, ker pri učencih zase odzema »simpatije«. Sklep se je izvršil in učitelj je bil odstavljen.

V šolah torej ni bilo discipline in tudi ne nobenega napredka. Zato so klicali sovjeti za svojo »pjatiletko« iz čelga sveta špecialiste, ker v svojih šolah niso nobenih vzgajali.

Sovjeti so spoznali, da tako ne more več dalje iti. Spoznali so svojo zmoto in letos so vse šolstvo postavili na staro podlago. Izdali so naredbo in natančno določili, kaj mora učitelj učiti v šoli. Neposlušni učenci se smejo po preizkušnji vseh sredstev izključiti iz šole od 1 do 3 let, ne da bi smeli med tem časom na kako drugo šolo prestopiti. Učiteljem in profesorjem se da zopet vsa oblast v šoli. V nižjih razredih se sveti učencev popolnoma odpravijo, v višjih razredih še ostanejo, toda nimajo nobene pravice, da bi kaj odločevali.

Seveda so dijaki z novimi naredbami bili marsikje nezadovoljni in so vložili proteste, a protesti niso nič pomagali. V eni harkovski šoli so aretirali 15 dijakov, ker so se uprli novi naredbi ter so organizirali javne politične nastope.

So pa še druge težave, ki tarejo sovjete. Njihovi listi pišejo, da bi letos moralo iti v šolo okrog 20 milijonov otrok. A kako bodo šli, ker ni šolskih poslopij? Samo v srednjevolžskem okraju bi morali pozidati okrog 200 novih šol, a pozidali niso niti ene. V Rostovu na Donu so pa več šolskih poslopij porabili v druge namene in otroci nimajo kam v šolo iti. To so upravnosne razmere!

Jednake težave so z učitelji. So pač premalo izobraženi in slabo plačani. Izmed vseh uradnikov dobijo učitelji plačo zadnji. In »Pravda« pristavlja, da morajo včasih čakati na plačo po 2 do 3 mesece. In kar se tiče izobrazbe pišejo »Izvestija«: Srednji stalež sodobnega sovjetskega učitelja v začetni šoli je 1—3 let. List »Rosija i Slavjan-

stvo«, iz katerega to posnemamo, pristavlja k temu: »To se pravi z drugimi besedami, vsi ti učitelji so prišli iz sovjetskega laboratorija. Boljšega priznanja svoje nevednosti boljševiki niso mogli izraziti.« Zato se pa vračajo k starim metodam!

Viničarski vestnik.

Viničarjem! Viničarji iz bližine Maribora imajo vsako prvo soboto in nedeljo v mesecu priliko izročiti svoje prošnje, potrebe in vprašanja, ki jih imajo do svoje strokovne organizacije. Nečelstvo Strokovna zveza viničarjev v Ljutomeru je določilo, da se vrše uradni dnevi tajništva zveze dvakrat na mesec v Mariboru in sicer v soboto od 10. ure naprej, v nedeljo pa od 9. do 11. ure. Uraduje se v novi palači zraven okrožnega sodišča. Pri vstopu pod napisom »Delavska zbornica« je treba vstopiti in iti po stopnicah naprej v 3. nadstropje. Na desni strani na vratih je napis »Jugoslovanska strokovna zveza«, tam in nikjer drugje je treba vstopiti; v tretji sobi naprej je naša pisarna. Vse posle organizacije in ki zadevajo izključno viničarje, tam osebno sprejema in rešuje tajnik zveze tovariš Peter Rozman.

Ruše. Čeprav vlada povsod huda denarna kriza, imamo pri nas vendar velike gospodarske izpremembe. Vse imetje pašniške zadruge na Lobnici je pretekli teden kupil lesotrzec g. Marinc iz Ruš. Zadruga je imela velike travnike in pašnike, od katerih je letos dobila 85 vozov krme. Hlevi so novi, iz betona močno zidani. Toda gospodarilo se je slabo in tako je nastalo 345.000 Din dolgov. Za to svoto je zdaj g. Marinc prevzel zadružno posestvo. — Tovarnar g. Hinko Pogačnik pa je kupil Pahernikovo veleposestvo v Vuhredu za 1.200.000 Din, vrhu tega je glavni deležnik Mariborske tiskarne in ima v Domžalah obširno graščino. — Mnogo zabave so

Po mukapolnem molčanju je modri dalje razlagal:

»Verujem, ti si oni, do katerega me je poslal prerok. Hočem in moram se še prepričati, da ne bo zaupana Allahova skrivnost kakemu nevrednežu.«

Segel je pod plašč in privlekel izpod favdaste obleke čudno zmes iz tobaka in iz praženih korenin.

»To je korenina od čarovniške rastline askir, ki vsebuje moč, da spremeni baker v zlato. Brat, posedaš li bakreni novček?«

Mohamed, na katerega je napravil celi prizor silovit vtis, je iskal po vseh svojih žepih. Prsti so mu drgetali, v razburjenosti niti znal ni, kaj je držal v roki. Toliko se je le zbral, da je izylekel novček štirjak in ga dal modrišanu.

Modri je vzel denar, ga položil v pipo, ga potrosil z zeliščem, katerega je imenoval askir. Naslonil se je in vlekel iz pipe. Pipa je zagorela, ne da bi jo bil prižgal, zel askir je širil nepopisno prijeten vonj.

Modri je potegnil parkrat prav globoko iz pipe, odkril pokrovec, jo iztresel — mesto bakrene štirjake je bil med pepelom košček zlata.

»Da, on je«, je kričnil modri mož ves vesel, »ti si svečenik, katerega mi je pokazal prerok, tebe je izbral, da mi slediš v poklicu, manjšati ter ozdravljati človeško zlo. Skrivnost bo zaupana tebi. Razodetje se ne bo razlilo na te danes, na uro sreče še moramo čakati. Sedaj je čas prekratek. Solnce stoji nad morjem, trenutek molitve se je približal. Kot znamenje razodetja vzemi seboj ta le košček zlata. Skrivnost ti bo zaupana ob uri, katero bo določil prerok. Otroci, pojdite, ostati moram sam v molitvi!« — — —

Med slovesnimi besedami je modri vstal in dvignil roke v blagoslov. Komaj je izgovoril zadnjo besedo, že se je zgrudil na tla. Glava mu je klonila na preda, pogled mu je ostrmel, zatopljen je bil v globoko prikazen. Prerok se je pogovarjal z njim — — —

Čisto na tiho so se dvignili romarji in se odplazili v častitljivi grozi. Mohamed je tiščal košček zlata v roki in ni mogel razumeti neskonč-

dolgi po 70 cm in debeli okrog 1 cm in 1/2. Ti črvi kopljejo pod zemljo prave rove in izločajo prežvečeno zemljo nad temi rovi. Ta zemlja izgleda kot kaka mala krtna. — Kmalu za Kingom je odkril C. Keller na otoku Madagaskarju črve druge vrste, ki so dolgi celo nad 1 m. Tudi ti črvi niso največji na svetu, zakaj v Novi Kaledoniji ter Braziliji so odkrili dve vrsti črvov, dolgih poldrug meter. Ti črvi so že pravi orjaki in so dobili ime titani, oziroma anteji. — Končno so pa našli največje orjake med deževniki, ki so dolgi nad 2 m in debeli po več cm. Ti črvi žive v